

Simillo Bronslaw
5535

Di 24-25/11/1939r. Po upadku polskiego rządu zostali aresztowani, na rozkaz [illegible] Kato ryka jako
żołnierze armii, przyniesiono nas do meto-ryty, tam na
ulicy pod parkanem jakiegoś garażu przesiedli nas
w nocy i tam ze [illegible] poczynali było straszyć, około godz.
12 nocy zagnano nas do garażu, i rana nastąpiła [illegible]
Towa niewiasta odbiwano pasy gty, parli: zapach brzojny, now
opatrunki arabi i pisano andre po [illegible] 200 zł pa [illegible]
nie [illegible] pogmano nas na stac. tam zatadowano [illegible]
wagonów przez Borese, Baranowice do roży na stac
nie [illegible] zatrzymano nas staliemy tam w gona
Porozmawiamy z ad nago nie zatrzymywano, było nas, sami
miedano 4800 ludzi w wagonach, to b. [illegible] okab
[illegible] 80. [illegible] na [illegible] okab 12 [illegible]
zagnano nas do stacji, [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

REFERAT
KATOWICE

odwiesie do Ministera eos zarzeto se retrosywno
 nas i odejchano z powrotem, przedklatymy jeden dzien
 i powierli nas do Baranowic i zostolimy zwolnieni
 podano wragomy wzglarki zaledowano na i odwierli
 do Lidy i tak do Wilna obencobrenie sie bylo jak
 z wykle Sowietow w tym czasie z marlo 6 osob
 zabily, co mi jest wiadomo. przez ten czas wstalo
 sie wyprawy transporty, ktore wyposily wzamy spry
 podrozny oddzial koncesone na przelamanych wozach
 Polskich. Powrocilam do domu w pierwszy polowie
 Parobiermika.

553

1941 Dn. 14 czerwca zajechal samochod
 wjeziany 4 N.K.W.D. dwoch cywilow z dysplianes do
 pol. Szakisze zamieszkatych przez rozbijnie
 Szakistow gm. Niemenezym pow. Wilen-Tow
 woj. Wilenskie. Natychmiast przystopiono do sprawoz
 woz stam rozbijny i pidanie, gdzie kto pracuje po jakoy
 wytkano samochod i z wieznie do domu. Po przepie
 nie przystopili do uregulowaj wremij, rewijs
 nie mi dote, bo wywik. byl negatypony. Kowczajmb

powiadali mi, że syny abirajęci a zenscy
 nie, kobiety pod mosty gwałt to, co jednak pro-
 mogło w końcu karano się abirac rarem, when sprob-
 ciano wronie osobno męscym, a osobno kobiet zabieg-
 powołano po 20 kil. na osobę. Słuchaliśmy ojciec
 Edward Suwillo, 3 bracia, Jabela 5 synów, Piotr i
 Jan 1908, Jan 1910, Stefan 1925, córki Marija 1922
 Janina 1923, synowa Jadwiga 1916. Jadwiga 1922
 i Tedyta 1939, i Rozalja 1914. aresztowani zst.
 Jaka Kabzarini ziemny. Jeszcze próst aresztowani
 w maju 1941. zostali natężeni natęzi z borowce,
 który na nas ciążył 42 kilo i to było postać
 kto nie wyptał, zostanie wyprzeżony, a było to wypr-
 no jedno, to my wyprzeż dostarcępli, to był cel
 wykorzystanie wyprzeżu możliwości abywatela
 Synów abdywateis w nastę. sprob wzięto 7 osób
 na ten samochód, pozostał ojciec, bratowa z dziećmi
 potem wystano dwa wory inne, które zabręły
 pozostał, odwieziono do Niemencyna na plac

kargony, 9 dni epuracji, choroba dotychczasowa
 - i adestano do Kopy-Klejski 9 dni wagonów
 - i epuracji z obciążeniem 47 osób do wagonu
 było niemiernie i ubikacji razem. Puch był na
 - i do wagonu i nie samowolny wosy. Także wsi wjeżdżają
 - i w drugim kierunku które to i wosy z dojeżdżają
 - i w. Pierwszy transport odbył się 9 god. 3 rano 15 c
 - i nasz o 3-ciej po połud. 4-7 jeneru ubiegły, jechał imy
 - i koleją przez Młodzieżno, Kilejska pow. Mank
 - i przez wato do Omste, At Nowo-sybirsk i stae.
 - i Balaia rzecka Trojecki rejon 2-giego lipca
 - i Kłodzie Karmino nas tak, gdzie było, to dostal
 - i my chleb i jenciej kary dwa dni ostatnie drogi
 - i nie a trzymaliśmy zedmyer por i kon.
 - i Po przyjeździe do Trojecka, z nowa kareja
 - i po rzezi, zostata nasza rodzina przydzielone
 - i do Prom-artielu (której nie ^{przynieli i samochode} 3/11/50, a amatry-
 - i malimy 3-tyl. chyba niemiernie dosc mi dobre.
 - i Bawiana wytybione dwa pokoje z kuchnią i 1/4 kocyk

kargony, 9 dni epuracji, obrosła do kamienisty
 i adestano do Kopyj-Kleiki 9 dni wędrowny
 najpierw wesoły z obałowano 47 osób do wagonu
 było mieszkanie i ubikacje razem. Puch był na
 siódmożo i nie samowity wosy fatesowci wjedonijm
 atin drugim pieremka które to wosity z dołupie kotre
 10w. Pracowny transportychnot 9 god. 3 rano 15 era
 nasz o 3-cij po połud. 4-ty jenera ciekoty, jechali my
 koleją przez Maboliesno, Kilejka pow. Manki
 wato do, Omrk, At Nawo-sybirsk i stae.
 Bałwaja rēstka Trojcki rejon 2-giego lipca
 Kdroobre Karmiono nas late, gdzie było, to dwital
 my chleb i jenciji kary dwa dni wiatwie drogi
 nie atrymalimij zednyer poritkon.
 Po przywiezieniu do Trojcka, z nowa karejki
 po rēwiji, wotata nerra rodina przy obielone
 do Prom-artielny kotchor nicor 3/14 50, tam atry-
 malimij 3-tyl. chłba mieszkanu dosc mi dobre.
 Brcaniana wybilone dwa pokoje z kuchnia i 1/4 Kojek

czyli Turka z bite z desek. 17 dla czego było 14 jak
 później się dowiedzieliśmy się od miejscowych że
 to przygotowali 25 maja dla naszej rodziny, która
 wstąpiła wstąpiła była 14 osobowa tylko z nami z należą
 do domu, bo byli wygnani na roboty. Jeszcze gdy nas
 zabrano z domu to się zabrali do ocenienia
 inwentarsa żywego i martwego i powierzyli to
 sprzedce sąsiadce i miała przestać nam pieniądze
 tegośmy nie otrzymali. Dalej tam w prom arteta
 dzień odwołaliśmy, jednak miejscowej ludności
 nie dopuszczono do nas, wogóle zabroniono wstęp i wręcz
 nie spotykaliśmy. W następnego dnia przyjeżdż z 4 pa.
 przedstawicieli, ogłosili swoje prawa i wy podlegają-
 kie temu prawu i odróżniaj przypisaliśmy
 zapornac się, z pracą, przerzucano nas do pracy chyla-
 nie abodów na tej pracy pracowaliśmy do trzy dni
 Kobiety poroty na roboty w polu płie prosa siano
 grabie i takie inne roboty, po trzech dniach dwóch
 nas braci przydzielono do pracy przy budowie

Damu mierzkalnego i smolarni. Tam pracowaliśmy jako ci jakco zwróci drewna pracowaliśmy 14 godzin daunie pracowaliśmy do 20 października. Płaca obiecano dużo lecz otrzymaliśmy tylko zaliczka, a rachunek otrzymaliśmy przed ad jar dem g dymiliśmy już ad jar dem wypała 133 rubli miesięcznie Kobiecy i brat który potem z matką od 50-70 rub. miesięcznie żywność 500 gram chleba dwóch Kobiecy po 300 gram a ci matka 100 gr. itak było do września zato trzeba było płacić według cen ronaldowych. Od września na wypięciu jak umich narzymano po 16 gr proso dziennie na osobę i 16 kilo ziemniaków tygodniowo proso po 1 rub. 80 kop. Kilo ziemniaki po 30 kop. Kilo to my dwaj bracia którzy pracowaliśmy w lesie były dwa dni ze chleba nie dostali Kobiecy otrzymały

mywali obiad na polu obiady byli 80 kop
 i do 1 rub. 20 kop. były do normalnie zupa z ziemniakami i ziemniakami. Ludność miejscowa bardzo nam współczuwała tak że kto co mógł nam poddawał czy z jarami czy to mleko i zawre sprzedawano nam i zawre mówili i wzdychali, że oni wrytoko rozumieją bo z nimi to samo robili, wyrosili i żyli jak to narzeczony rozkutać ich. W ogólnym odnośniku się do nas byli bardzo dobrzy po dobrzym obcowaniu wśród nich gdy się zasnęli mówili o wszystkim tak że oni gotowi w każdej chwili podnieśli rękę przeciw Stalinowi, a gdy odjeżdżali wypowiedzieli w ten sposób my wiemy dokonał jedyńcy do Armii Polskiej, ale nie zapominajcie, że w zawre z wami powoli byliby do pobudzenia Polaków nie nas nie powiadomiono, że pierwszy strzeliłmy ad Polaków którzy byli obiektem w drugim katonie że oni odjeżdżali

Qe co wolni ciosty poriadomili nas
 Qe naturalnie poriadkiem brygadjiem
 i naturalnie go objechatem porzedkiem
 do rejonu sie dowiedziec, tam bylo naszy
 juz durno wsey sie gotujq do adjardu
 bylo to po 15 wrzesnia pierwsze dni i ich transport
 Ktorek odjedrze 300 osob porzedkiem tam
 otrzymatem od swoich wzogoty wjakiej
 sytuacji jestemy porzedkiem objechatem
 Presiedatela dla czego nas onicrem nie potra-
 domit on adporiekhat mi na to ze mieh-
 ciat utracie robotnikow i zacerot prosic
 aby my nie odjedrzei wrystko nas
 zaber piecy na ziemie, tylko aby porowali
 a ci nasi przyjaciele ze nie ostawicie
 a pojedziecie churyj wam nie budiet
 pojedziecie do armii Polskiej i nas opasite
 Postanowidismy wyjechae na poludnie
 Tam bylo 040 kil. wlesie Polakow

z Komunistowaliśmy się z nimi pośrednio
do Kuznecowa na pichote a oni wysyła
delegacje do Nowo-sybirsku po zamówienie
wagonów pojeżdżem z nimi do Nowo-Sybirsku
tam przejeżdżaliśmy 3 dni po nim mogliśmy
się wydostać, otrzymaliśmy pewność że wagony
do stacji tylko na swój koszt nie wzięt
ko się zgodzili, po przetransporowaniu na osobę
po 57 rubli w wagonie po 33 osoby, naturalnie
wagon towarowe 16 t. 18 t. i swoje wyżywienie
nie nam nie należy bo nie pracujemy, tylko to
ze Katchor dotronie do stacji, ludność
która potrafiła sobie zjednać miota kto eo mógł
nam w drodze wzięto potrzebne. Konsomolej
to jest Kwiąt Sowietów a jednak donoszą
się przyzwyczajali, że nawet zaczęli żeby być to
powiedzieć że to nie jest Konsomolej uwierzyli
nam że w środku jest lepiej gdzie tylko sowa
nie siega. 21-22 października djechalismy

z Kolchoru Crepajew Piestrowski cel-sokha
 Trojemi rejon Barnaulska oblast Altaj
 ni kraj. Byto nam zle ale z jednali sobie
 ludnosce ze oni z anami posreli by wriedzi
 Wagonny mielismy wylupione do Sama-
 rykandy a jednak zawierli nos do On-
 dorenstkiej Oblosti Gruzar-Mazar stac. 2 lis
 Dreta-kuduk miasteczko rejonowe tam
 Kenciat niekciat musiel sig wyjadowce sig
 z wagonow i tu co prawda przystly
 wosy turbey chystie braty do kotchorow
 my sig 4 rodziny nie zgodzilismy na
 slepo jeenac za rozdali ad nich czereno
 na bialom, cate utrymaniu chleb i korry
 by sig mogli wyzyc to nie nam nie
 olo to chcili nos z murie potrachamy
 nie dalismy sig, powiechrilismy ze terar
 my ~~nie~~ nie wierzym. chcili nar za areszt
 wce jednak my sig wygdali are byli polije

urbielce to nam się udało wzięliśmy na
obronę amnestji iwarca między Sowiećkami
proszamiano nas pod płotem przesiedzielismy
coś dwa tygodnie poczelismy szukać pracy
z należalismy na Zagod-punkt sia nie ale
mieszkanie nie mamy po obługiej poroście
Zawiedziwszy tego punkta dało się zrobić
głowie kon stat i krowa masywny, to wypro-
wadzono artego z robilismy mieszkanie było
szerokość 4 metry na 7 metry zamieszkalismy
w tem mieszkaniu 20 osób za murowalismy
jedno sciane drzwi zrobilismy z tsciny
wpryce dospania a reszta na ziemi było do-
bre to były z deski z stony to było postać
i chat, tam się ulowowali mierzonymi mieli
prace na miejscu siostry poszły do pracy na
Zagod punkt chłopcze byli waty mierzonymi
poszły do prasówki sione, wozenie do waga-
now tak ze dobrze było płatne chęć

otrzymywaliśmy 600 gram dziennie
wrócić nie zarobić mężczyźni
mogliśmy zarobić do 600 rub. musyer.
Kobiety do 300 rub. niedługo to trwało
bo z koncem listopada N.K.W.D. ujęło
wszystkich na stacji z wozami z kotłowa-
rów, tu pod stacją wozów osobow-
ne i kasano się ładunek wagonów były
zajęte już przez żydów ci nie puszcza
do wagonów a ci karę sadzis i sadzis
nasze dwudziestka nie dotarła w pełni
do wagonu na głowy żydom po otrzymaniu
cię Tuganin z Komendantem transportu
jakis N.K.W.D. dostaliśmy wagon towar-
i tak przyjechalismy do andżarum
~~na~~ Tu przetrzymali nas do wagonu
osobowego. i chleba dostawaliśmy po 900
gr. dziennie i to bez płatnie przez stolicmy
tak w wagonach do 4 grudnia

przywieziono nas do srednio-czerweli rejon
 i tu przyjadomo nas, formantkami nas do stererono
 do rejonu tam do orachany i gdzie sie do
 zapchali bo bylo cos Polakow 3000 tyzdy
 Nam juz zaorety chorowac na jakis nieznan
 choroby stan gotowujemy z reszta zadnej
 opise lekarstwij nie bylo zona mi ser
 zachorowata nie sie nie dalo zrobic aby
 lekarze gdzie dostac, choc byt szpital
 tu dostalismy chleba po 400 gr. siedziemy
 dzien drugi i trzeci chleba nie dojd
 i nie mi lekarze corych reszta sie powie
 Keroe az 4 dnia zostalismy przychileni
 do Kuj bisera kotchor 1 kmstki sul. Sorriet
 7 kil. od Tasskenta tu kotchor urbekion
 niecho nas przyjone ale se z cie roweni
 mi. z NKWD umiescili nas w orachanie
 kotchornej do polki dachro mieszkanie
 z choro z nowu nie morna ci do lekaru

Podaję i tak ścieżkimy przedlatiel
Młotchora powiada rejon przystal nielen
rejan daje chleb i mieszkanie postipnuy
do sel-sowietu Presiedziela ten troche
się zajet, ze mieszkanie nam dano wypya
siemi nie do preniestisny się do mieszkan
wypnaczonego posty do proe aby dostać
chleb, nie nie pomogło 15 dni od proes-
wac w ten czas otrzymacie może bo chleba
niema ja dowiedziatem się gdzie jest lekarz
i raczetem choelric Kardego dnia z nim
się kłucie aby z procelec do chorej
zony dano to wywik dobry bo od 8 grudnia
ar do 20 grudnia 20 grudnia brzybył
i ad rasu powiedriet ze chore na brunsy
tyfus i na drugi dzien otrzymatem
skiero samie do szpitale dostatem woz
z kot choru i ad wior tem do tranwajju
tranwajju do wior tem gdzie musiatem

z ręką przewiadkę tam już na drugi nie
 wsiadłem bo nie było marnosei wewnątrz
 przogotowie ale po dniu godzinach oczekania
 na jętem urbecka na asle za 10 rub. który
 200 met. dowióst do szpitala tam dyżurny
 doktor Kobiera pisał do grzeźna adrasu
 przyjele i troskliwie się za opiekowate
 z grymasem lekarzega tak długo Arzymian
 w domu i tak zona przewadła do 20 styer
 6 styer. zachorował brat i jeszcze para
 osób z drugich rodzin. gdzie się kasomo nar-
 turyto dopiero 19 styer. dostalem z kierowni-
 ko szpitala adwioztem do szpitala dnia 21
 stycznia z 20 na 21 stycznia umarł ojciec
 z którego pogrzebałem na ementem urbeckim
 22 stycznia 23 stycznia przyprostem zony
 ze szpitala 28 stycznia umarł brat w szpit.
 na zepeleni płuce obu stron, gdzie tyfus
 przeszedł a z powodu stabej opieki z pole-

ptwie nie dopatrzono bo i intencjonis-
 walem w tej sprawie i wykowato na sekcji
 tak powiechial profesor przywiostem
 i po grzebalem przy ajem gdzie zostaly
 na obczyznie z mart jescze jeden
 ktorego nazwiska niernam i z mart
 Geobris Jan z tych co razem miericoty-
 my brat Jan 1910 rocznik z gubit sie
 ad sretom w tarckencie kiedy w mies-
 tem porankiwania przez NKWD. i list-
 ty rossyatem nie adnalartem tytko
 niern tyle ze starskentem ad jechet
 do samarytkowdy to sie dowiedzialem
 od projeranych Palatow. sam atrymnetem
 wswan d rejonu na Komisje z prozaktu myslety
 ze more chce wcielie do armii rossyckiej ale jak
 sie wykowato ze do armii Polskiej, ju Komisji
 az do dnia 9 lutego, na dzien 9 lutego atrymnetem
 my werypety wswananie stawilismy sie i netu

walcie odprowadzili nas do wagonów i odesłali
 na Komisje abtasti da Tarskentu jednak
 pociong nie dowióst do Tarskentu a wyspa-
 drili nas 3 kil. przed Tarskentem i ponisimy
 na piechota gdy došliśmy do miasta nigdy
 się nie można dowiedziec gdzie co jest bo
 było to 12 godz. nocą przyjechali do domu
 na jutro z powrotem ponisimy adnalsisimy
 Komisje która z Madatari z lekarzy i
 z Komisji politycznej był lekarz Polski i
 i major z politycznej i czterech NKWD
 którzy nie przyjmowali ydów ukraińców
 Białorusinów i t.d. z tej Komisji otrzyma-
 lismy z Kierowanii do Kierminie i mieli-
 my otrzymać po 7 rubli stranne ale że nie
 otrzymaliśmy powiedziano nam że pieniądze
 przyszło ze nami, ale już pociong ad-
 chodit więc pojechaliśmy do Kierminie
 tam był punkt zborny Polsci gdzie

zostaliśmy wezwani do Kajsica i. t. d.

Poproszłam za mię poprawne
pisanie, gdyż co umiał to wrozi
prostansiem, a do tego poniałam 3 odd.
skoty powrochnij' reszte samoukiem
daty podotem, ktore dotad nie
pamiętałem, z tego nie mi do datem
niektóre rzeczy to są zapomiane
eos się przypami ale mi wszystko
tak se przygotowa nie możliwe
wszystko przypominie B. Świnicko